

MEMO aan Raad

Aan : De raad van gemeente Noordoostpolder
Van : College van Burgemeester en wethouders
Datum : 4 maart 2022
Onderwerp : **Verlichting windmolenparken**

Inleiding

Vanaf het moment dat de windmolens langs de kust van de Noordoostpolder zijn gerealiseerd is de verlichting ervan een punt van zorg bij vele bewoners in de zeer ruime omgeving. Deze zorg is door de omliggende gemeenten gedeeld met de vertegenwoordiger van exploitanten van de windmolens. Bij die partijen is begrip voor deze zorg en in beginsel bereidwilligheid tot verandering. Sinds de start van het windmolenpark hebben de partijen pogingen ondernomen om de verlichting aan te passen.

Achtergrond

Eerst is er gezorgd dat de verlichting tegelijkertijd ging branden, daarna door middel van proeven gekeken naar de mogelijkheid tot dempen. Inmiddels achterhaalde technische beperkingen hielden verdere toepassing hiervan tegen. Daarnaast is de vertegenwoordiger van de exploitanten in 2019 toegetreden tot de werkgroep voor obstakelverlichting in de provincie Flevoland. Hierin is zijn voornamelijk nieuwe parken aangesloten met als uitzondering het bestaande park in de Noordoostpolder en worden nieuwe mogelijkheden onderzocht. Aanpassingen aan een bestaand windmolenpark zijn lastiger door te voeren dan bij een nog te realiseren park. Verandering van de huidige situatie is afhankelijk van het wettelijk kader en de technische mogelijkheden. Het windpark beschikt over een goedgekeurd verlichtingsplan en aanpassing kan niet kan worden afgedwongen.

Motie

In een motie van 21 april 2021 heeft de raad van de gemeente De Fryske Marren uitgesproken dat in overleg met betrokkenen onderzocht moet worden of het mogelijk is om het windpark bij de Noordoostpolder aan te sluiten op het systeem van windpark Fryslân bij de Afsluitdijk. Zij is vervolgens geïnformeerd over de voortgang middels een raadsmemo op 27 september 2021.

Wettelijk kader

Obstakels met een hoogte van 150 meter of meer dienen op grond van internationale regelgeving voorzien te zijn van verlichting. Om de ervaren overlast in de nachtperiode te verminderen wordt er in een landelijke projectgroep obstakelverlichting met alle betrokkenen gewerkt aan oplossingen.

Verschillende methodes voor naderingsdetectie

Naderingsdetectie zorgt ervoor dat de verlichting alleen gaat branden als een luchtvaartuig de windmolens nadert. Naderingsdetectie kan plaatsvinden op basis van signalen van een eigen radar van het windpark of de transponders in vliegtuigen.

Naderingsdetectie op basis van eigen radar

Hierbij wordt een radar geplaatst die ervoor zorgt dat bij nadering van vliegtuigen de verlichting wordt ingeschakeld. Een pilot voor deze methode wordt uitgevoerd bij windpark Fryslân in het IJsselmeer bij de Afsluitdijk.

Op dit moment is hier nog geen wettelijk kader voor. Dit zal verankerd worden in de omgevingswet.

Naderingsdetectie op basis van een transponder en ontvanger

Naderingsdetectie op basis van transponders in vliegtuigen en ontvangers in de windmolens is een recent ontwikkelde methode voor het in- en uitschakelen van de verlichting. In Zeeland, bij het windpark Krammer is hier inmiddels ervaring mee opgedaan in een pilot en die is positief.

Overleg

Ter uitvoering van de raadsnotie is er contact opgenomen met betrokkenen. Dit heeft er in geresulteerd dat er op 14 februari een overleg is geweest met een vertegenwoordiger van exploitanten van het windpark, de gemeenten Noordoostpolder, Urk en De Fryske Marren. Bij dat overleg is namens exploitanten aangegeven dat er begrip is voor de ervaren overlast van de verlichting en dat er in beginsel bereidwilligheid is om tot een oplossing te komen. De werkgroep Obstakelverlichting Flevoland gaat namens alle windmolenparken in Flevoland een offerte-aanvraag doen bij verschillende leveranciers. Het is de verwachting dat goedkeuring voor de toepassing van benaderingssystemen in de loop van 2023 aan de orde kan zijn.

De gemeente Noordoostpolder is geen bevoegd gezag

Hoewel het windmolenpark grotendeels gelegen is in de gemeente Noordoostpolder, ligt het bevoegd gezag bij de Provincie Flevoland. Zodoende zullen mogelijke financiële gevolgen uit de verkenning naar nieuwe systemen worden neergelegd bij de exploitanten van het park en de Provincie Flevoland.

Vervolgstappen

Met de vertegenwoordiger van exploitanten is afgesproken dat de gemeenten en de provincie Flevoland op de hoogte worden gehouden van ontwikkelingen. Verder is afgesproken dat volgend kwartaal opnieuw een overleg met betrokken partijen zal plaatsvinden.